

Sygn. akt III AUa 24/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja
Sędziowie:	SA Teresa Czekaj SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz (spr.)
Protokolant: sekr. sądowy Bożena Karczmarz	

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2013 r. w Lublinie

sprawy T. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 7 listopada 2012 r. sygn. akt VI U 981/12

oddala apelację.

III AUa 24/13

UZASADNIENIE

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. decyzją z dnia 22 czerwca 2012 roku odmówił T. C. przyznania prawa do emerytury, wskazując, że wnioskodawca nie posiada udowodnionego okresu 15 lat pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze, przy czym nie zaliczono wnioskodawcy do pracy w warunkach szczególnych okresów zasiłków chorobowych w wymiarze 6 miesięcy 15 dni oraz okresów urlopów bezpłatnych w wymiarze 86 dni z tytułu zatrudnienia w Fabryce (...) Spółka z o.o. w P. w okresie od 2 listopada 1992 roku do 28 kwietnia 1997 roku.

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Radomiu wniósł T. C., domagając się zmiany decyzji i przyznania prawa do emerytury. Podnosił, że wydana przez organ rentowy decyzja jest krzywdząca, bowiem pracował ponad 15 lat w warunkach szczególnych

Wyrokiem z dnia 7 listopada 2012 roku Sąd Okręgowy w Radomiu zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił T. C. prawo do emerytury od dnia 20 czerwca 2012 roku. Sąd Okręgowy ustalił, że T. C. został zatrudniony w Zakładach (...) w P. od 1 września 1966 roku w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku ślusarza samochodowego, a następnie ślusarza remontowego. Z dniem 23 października 1971 roku T. C. został zwolniony z obowiązku świadczenia pracy, a w okresie od 27 października 1971 roku do 17 października 1973 roku odbył zasadniczą służbę wojskową. Od dnia 13 listopada 1973 roku po odbyciu zasadniczej służby wojskowej T. C. powrócił do pracy w Zakładach (...) w P. na stanowisko ślusarza remontowego. W Zakładach (...) w P. T. C. pracował do 30 kwietnia 1986 roku.

Następnie wnioskodawca został był zatrudniony w Fabryce (...) Spółka z o.o. w P., gdzie pracował od 2 listopada 1992 roku do 28 kwietnia 1997 roku. W okresie zatrudnienia T. C. przebywał na zwolnieniach lekarskich od 11 - 22.01.1993r., 15 - 19.03.1993r., 27.04. - 5.05.1993r., 20.05. - 5.06.1993r., 06.07. - 15.07.1993r., 17 - 30.09.1993r., 22 - 27.11.1993r., 13 - 18.12.1993r., 25.07. - 14.08.1994r., 22.08. - 03.09.1994r., 12 - 17.09.1994r., 9-14.01.1995r., 23 - 27.01.1995r., 13-15.03.1995r., 5 - 10.06.1995r., 3-16.07.1995r., 1 -02.08.1995r., 30.10.-04.11.1995r., 19.02. - 2.03.1996r., 1 - 4.07.1996r., 7 - 14.12.1996r., 7-15.03.1997r., zaś w okresach: od 1.02.1993 r. do 5.02.1993 r., od 15.02.1993 r. do 28.02.1993 r., od 21.07.1993 r. do 30.07.1993 r., od 9.08.1993 r. do 20.08.1993 r., od 6.04.1994 r. do 30.04.1994 r., od 2.05.1994 r. do 21.05.1994 r., od 2.11.1994 r. do 4.11.1994 r. na urlopie bezpłatnym.

W dniu 1 czerwca 2012 roku wnioskodawca złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił przyznania prawa do emerytury, uznając za udowodniony łączny okres ubezpieczenia na dzień 1 stycznia 1999 roku w wymiarze 31 lat, 11 miesięcy, 21 dni, w tym 14 lat, 3 miesiące, 7 dni pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy orzekł, że w oparciu o przepis art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 Nr 153, poz. 1227 j.t.) wnioskodawca urodzony po dniu 31 grudnia 1948 roku mógłby uzyskać prawo do emerytury po osiągnięciu wieku przewidzianego w art.32 – czyli 60 roku życia, pod warunkiem osiągnięcia w dniu wejścia w życie ustawy 15 letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okresu składkowy i nieskładkowy wynoszącego 25 lat. Poza sporem w niniejszej sprawie pozostaje, że wnioskodawca osiągnął wiek 60 lat i udowodnił wymagany 25 letni okres zatrudnienia, nie przystąpił również do otwartego funduszu emerytalnego i nie pozostaje w stosunku pracy. Skutkiem odesłania do przepisów dotychczasowych, zamieszczonego w art. 184 ust. 1 pkt 1 jest stosowanie wprost przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) w zakresie wymaganego wymiaru okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze koniecznego do przyznania emerytury w niższym wieku. Do wnioskodawcy ma zastosowanie § 4 ust. 1 rozporządzenia, w myśl którego pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, 3) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. W myśl § 2 ust. 1 ww. rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Bezspornym w sprawie jest, że wnioskodawca osiągnął wiek emerytalny 60 lat i udowodnił wymagany 25 letni okres zatrudnienia oraz nie przystąpił do funduszu emerytalnego, nie pozostaje w stosunku pracy. Kwestią sporną jest natomiast ustalenie, czy wnioskodawca wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A w wymiarze co najmniej 15 lat i czy staż ten osiągnął przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Wnioskodawca w trakcie prowadzonego postępowania sądowego wniósł o zaliczenie do okresów pracy w warunkach szczególnych okresów pobierania zasiłku chorobowego, których nie uwzględnił organ rentowy, okresu odbywania

zasadniczej służby wojskowej w latach 1971 – 1973 oraz okresu zatrudnienia na stanowisku technologa w Zakładach (...) w P..

Organ rentowy zaskarżoną decyzją wyłączył z udowodnionego przez wnioskodawcę okresu pracy w warunkach szczególnych okresów zasiłków chorobowych z okresu jego zatrudnienia w Fabryce (...) Spółka z o.o. w P. Są to następujące okresy: od 11-22.01.1993r., 15-19.03.1993r., 27.04.-5.05.1993r., 20.05.-05.06.1993r., 06.07.-15.07.1993r., 17-30.09.1993r., 22-27.11.1993r., 13 - 18.12.1993r., 25.07.-14.08.1994r., 22.08.-03.09.1994r., 12-17.09.1994r., 9-14.01.1995r., 23-27.01.1995r., 13-15.03.1995r., 5-10.06.1995r., 3-16.07.1995r., 1-02.08.1995r., 30.10.-04.11.1995r., 19.02.-2.03.1996r., 1-4.07.1996r., 7-14.12.1996r., 7-15.03.1997r. – to jest łącznie 6 miesięcy, 12 dni.

Sąd Okręgowy podkreślił, że ustalając okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik nie otrzymał wynagrodzenia lub świadczenia, a w tym urlopów bezpłatnych. W orzecznictwie ugruntował się pogląd wedle, którego do okresu pracy w szczególnych warunkach, o jakich mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze”, wlicza się okresy zasiłku chorobowego w czasie trwania tego stosunku pracy, przypadające po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 17 października 1991r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 104, poz. 450 ze zm.). Ponadto w art. 32 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ustawodawca wprowadził istotną zmianę w stanie prawnym, w którym niemożliwe było w drodze wykładni ustalenie zasady pomijania w okresie ubezpieczenia okresów niezdolności do pracy z powodu choroby, oraz że art. 32 ust. 1 w/w ustawy nie ma zastosowania do oceny nabycia prawa do emerytury przed dniem 1 lipca 2004 roku (tak SN w uchwale z dnia 27 listopada 2003 r., III UZP 10/03, OSNP 04/5/87, w wyroku z dnia 5 maja 2005 r., II UK 219/04, OSNP 05/22/361).

W tej sytuacji Sąd Okręgowy zaliczył wnioskodawcy okresy pobierania zasiłku chorobowego przed 1 stycznia 1999 roku w ilości 6 miesięcy, 12 dni z okresu zatrudnienia w Fabryce (...) Spółka z o.o. w P..

Powołując się na utrwalone orzecznictwo oraz przepis art.108 ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej (Dz. U. z 2004r., Nr 241, poz.2416, ze zm.) i § 5 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968 roku w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz. U. Nr 44, poz.318) zaliczył wnioskodawcy okres zasadniczej służby wojskowej od 27 października 1971 roku do 17 października 1973 roku (1 rok, 11 miesięcy, 20 dni). Wnioskodawca przed odbyciem zasadniczej służby wojskowej i po powrocie z niej pracował w Zakładach (...) w P. w warunkach szczególnych na stanowisku ślusarza remontowego (okresy te zostały uznane przez organ rentowy do pracy w warunkach szczególnych), a przerwa pomiędzy zakończeniem zasadniczej służby wojskowej, a ponownym podjęciem zatrudnienia nie przekraczała 30 dni.

W świetle powyższych wywodów Sąd Okręgowy uznał, że łączny okres pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych przy uwzględnieniu okresów uznanych przez organ rentowy (14 lat, 3 miesiące, 7 dni) wyniósł 16 lat, 9 miesięcy, 9 dni. W sprawie nie było konieczne badanie, czy wnioskodawca pracując na stanowisku na stanowisku technologa w Zakładach (...) w P. wykonywał pracę w warunkach szczególnych, ponieważ inne okresy wraz z okresami uznanymi przez ZUS przekraczają wymóg 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Z uwagi na to, że wnioskodawca ukończył 60 lat w dniu 20 czerwca 2012 roku i z tą datą spełnił wszystkie przesłanki konieczne do nabycia prawa do wcześniejszej emerytury Sąd Okręgowy na podstawie art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ustalił prawo do świadczenia od tej daty.

Od tego wyroku apelację wniósł organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., zaskarżając wyrok w całości. Wyrokowi zarzucał naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art.184 w związku z art.32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze poprzez zaliczenie do okresu pracy w warunkach szczególnych okresu odbywania służby wojskowej. Wnosił o zmianę

wyroku i oddalenie odwołania ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania do Sądu Okręgowego w Radomiu. W uzasadnieniu wyraził pogląd, że przepisy rozporządzenia, z dnia 22 listopada 1968 roku w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin dawno już nie obowiązywało w momencie przyznania prawa do emerytury i zdaniem organu rentowego ocena nabycia prawa do emerytury w niniejszej sprawie powinna być dokonywana w oparciu o obowiązujące przepisy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny nie stwierdza zarzucanego naruszenia przepisów prawa materialnego i uznaje za bezzasadny zarzut odnoszący się do wliczenia do okresu pracy w szczególnych warunkach okresu pełnienia przez wnioskodawcę zasadniczej służby wojskowej. Zgodnie z art. 108 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220) obowiązującej w okresie odbywania przez wnioskodawcę służby wojskowej czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby. Przepisy wykonawcze do tej ustawy zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968 r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz.U.68.44.318) określały w § 2 ust. 1 obowiązek zakładu pracy, który zatrudniał żołnierza w dniu powołania do służby wojskowej, do niezwłocznie zatrudnienia go na stanowisku poprzednio zajmowanym lub równorzędnym pod względem rodzaju pracy oraz zaszeregowania osobistego, jeżeli w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia z tej służby żołnierz zgłosi powrót do zakładu pracy. a w myśl § 5 ust 1 rozporządzenia żołnierzowi, który podjął zatrudnienie na tych zasadach, wlicza się czas odbywania służby wojskowej do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął zatrudnienie, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem w tym zakładzie oraz w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie. Przepisy te nie budzą żadnych wątpliwości co do ich właściwej interpretacji i orzeczenie Sądu Okręgowego potraktowania okresu zasadniczej służby wojskowej jako równorzędnego z okresem zatrudnienia w zakresie wynikających uprawnień, jest prawidłowe.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę na całkowicie chybiony pogląd organu rentowego zawarty w uzasadnieniu apelacji co do nakazu stosowania obecnie obowiązujących przepisów przy ustalaniu prawa do emerytury. Organ rentowy zapomina o treści przepisu art.184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który wprost odwołuje się do przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych do oceny warunków do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, nakazując stosowanie przepisów dotychczasowych.

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny uznał, że zaskarżony wyrok w pełni odpowiada przepisom prawa, dlatego apelacja nie może być uwzględniona.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny na podstawie art.385 KPC orzekł, jak w sentencji.